

Vallentuna kommun
kommun@vallentuna.se

Beslut

Datum 2023-02-21
Dnr 2023:4910
Sida **1 (16)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
särskild undervisningsgrupp vid Hagaskolan i
Vallentuna kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Hagaskolan i Vallentuna kommun avseende *Undervisningens kvalitet i särskild undervisningsgrupp*.

I granskningen ingår följande frågeställning:

I vilken utsträckning ges elever i särskild undervisningsgrupp en undervisning präglad av goda förutsättningar för lärande, tilltro till elevernas förmågor och fokus på kunskapsutveckling?

I granskningen ingår att bedöma kvaliteten i undervisningen i särskilda undervisningsgrupper i grundskolans årskurs 4-9, närmare bestämt sådana grupper inom en skolenhet där elever placerats efter rektors beslut och genom upprättande av åtgärdsprogram.

Granskningen omfattar däremot **inte** resursskolor eller akutskolor och heller **inte** en bedömning av om enskilda elever får det särskilda stöd som de bedömts vara i behov av.

Granskningen omfattar 24 huvudmän med sammantaget 28 utvalda skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän.

Läsanvisningar

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier som Skolinspektionen satt upp i granskningen inom de granskade områdena. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. I förhållande till den övergripande frågeställningen bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning*.

Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och anger inom vilka delar. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning, men kan lämna framtidsyftande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att elever i särskild undervisningsgrupp vid Hagaskolan i flera delar ges en undervisning som är präglad av goda förutsättningar för lärande, och omfattas av en tilltro till elevernas förmågor samt fokuserar på kunskapsutveckling.

Delområde 1: Förutsättningar för lärande

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 2: Undervisningens fokus på kunskapsutveckling

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 3: Förhållningssätt i undervisningen

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att samla in elevers synpunkter på undervisningens utformning och aktivt använda sig av dem i fortsatt planering.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 12 augusti 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogat formulär användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se Vänligen hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:4910) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

I vilken utsträckning ges elever i särskild undervisningsgrupp en undervisning präglad av goda förutsättningar för lärande, tilltro till elevernas förmågor och fokus på kunskapsutveckling?

Nedan redovisas Skolinspektionens övergripande bedömning samt Skolinspektionens närmare motivering för respektive delområde.

Skolinspektionen bedömer att elever i särskild undervisningsgrupp vid Hagaskolan i flera delar ges en undervisning som är präglad av goda förutsättningar för lärande, och omfattas av en tilltro till elevernas förmågor samt fokuserar på kunskapsutveckling.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen.

Delområde 1: Förutsättningar för lärande

Struktur, förutsägbarhet, flexibilitet och variation

Granskningen visar att undervisningen utgår från en tydlig struktur som präglas av såväl förutsägbarhet som flexibilitet. Av intervjuer med lärarna framgår att de utgår från en gemensam strategi för lektionerna som innefattar en tydlig inledning med information om lektionen, gemensamma och för eleverna bekanta arbetsformer och arbetssätt samt en gemensam avslutning av lektionen. Eleverna berättar att lärarna ofta inleder lektioner genom att återkoppla till föregående lektion och avslutar lektionerna med att summera vad de gjort. Vidare framgår av intervjuer med lärare, elever och rektorn att lärarna anpassar informationen till eleverna. Till exempel genom att ge individanpassad information på skolans digitala lärplattform, skicka hem information i förväg eller genom att elever kommer till klassrummet före lektionen och får nödvändig information. Lärarna berättar också att de anpassar mängden information vid genomgångar för att skapa goda förutsättningar för eleverna att förstå. Av intervju med lärare, rektorn och representanter för elevhälsan framgår att arbetet utgår från gemensamma förhållningssätt kring struktur och rutiner. De gemensamma strukturerna är ett sätt att skapa förutsägbarhet för eleverna i vardagen men också ett sätt att förbereda dem inför gymnasiet. En del av

denna struktur är enligt lärarna att tydligt markerar gränsen mellan lektion och rast vilket också framgår är tydligt av Skolinspektionens observationer.

Granskningen visar också att undervisningen är flexibel genom att lärarna anpassar och alternerar innehåll och arbetssätt utifrån elevernas förutsättningar och dagsform. Eleverna berättar att lärarna kan ändra sin planering utifrån hur något fungerar under en lektion. De ger exempel på hur lärare låtit eleverna titta på nyheter istället för att läsa samt hur lärarna kan erbjuda eleverna korta pauser eller anpassade uppgifter. Lärarna beskriver hur deras goda relation till eleverna bidrar till att de kan se när de behöver vara flexibla och göra justeringar i undervisningen. Rektorn beskriver vidare att lärarna tar hjälp av både elevhälsans personal samt elever och vårdnadshavare i arbetet med att planera för flexibilitet i undervisningen.

Granskningen visar vidare att undervisningen är utformad på ett sätt så att den innehåller en variation av arbetsformer och arbetssätt. Av intervjuer med lärarna framgår att de varierar undervisningen genom att låta eleverna arbeta enskilt och gemensamt samt genom att använda digitala och analoga verktyg. Undervisningen innehåller också lustfyllda och praktiska inslag så som spel, lekar samt laborativa och skapande moment. Vidare framgår att undervisningen planeras och genomförs så att det finns ett logiskt flöde där gemensamma aktiviteter följs av enskilt arbete. Eleverna berättar att lektionerna oftast inleds med att de får information genom att läsa en text, titta på en film eller genom att läraren har en genomgång. Eleverna arbetar sedan enskilt eller tillsammans med att svara på frågor om innehållet. Lärarna beskriver vidare att de planerar undervisningen för att skapa en balans mellan individuellt arbete, gemensamma genomgångar och diskussioner i helklass.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Granskningen visar att lärarna ger eleverna ett aktivt och individanpassat stöd i undervisningen. Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att lärarna har god kännedom om elevernas behov av stöd. Lärarna får information om elevers stödbehov vid överlämning inför att en elev ska börja i den särskilda undervisningsgruppen samt genom kontinuerlig dialog med elever och vårdnadshavare. De beskriver vidare att de hjälps åt i arbetslaget för att planera för hur stödet på bästa sätt kan utformas för varje enskild elev. Lärarna använder sig av olika strategier för att stimulera, handleda och stödja eleverna. Till exempel genom att läraren ger anpassade förklaringar och instruktioner till elever under eller före lektionen. De anpassar mängden text och frågor i arbetsmaterial. De anpassar även storleken på texter och läser högt för enskilda elever om de har behov av sådant stöd. Lärarna arbetar också på olika sätt för att hjälpa eleverna att bibehålla fokus och engagemang under lektionerna genom olika

instruerande och stödjande mallar och checklistor. Exempelvis använder de matriser för vad som ska ingå i olika uppgifter

Av intervju med lärare, rektorn och elever framgår att lärarna arbetar aktivt för att skapa goda relationer med eleverna. Lärarna ägnar mycket tid åt samtal med eleverna för att lära känna dem och få veta vad som intresserar dem. Lärarna tar också hjälp av vårdnadshavare för att hitta sätt att skapa förtroende och goda relationer med eleverna. Av intervjuer med elever framgår också att eleverna uppfattar att de har goda relationer till lärarna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 2: Undervisningens fokus på kunskapsutveckling

Tydlighet i syfte och mål

Granskningen visar att lärarna planerar undervisningen utifrån ämnenas centrala innehåll och syfte och tydliggör dessa för eleverna. Av intervjuer med lärarna framgår att de preciserar vilka delar i kursplanen som eleverna ska utveckla kunskaper kring i varje arbetsområde och formulerar detta i en planering för arbetsområdet. Planeringen läggs ut på skolans digitala lärplattform och lärarna inleder arbetsområdet med en genomgång av området och dess syfte och mål. Vidare framgår av intervjuer med lärare och elever att lärarna även beskriver varför eleverna ska lära sig olika saker genom att prata om den praktiska nyttan för eleverna, både nu och i framtiden. De beskriver också varför eleverna behöver lära sig olika saker kopplat till betyg och elevernas möjlighet att gå på gymnasiet.

Anpassning av innehåll och arbetssätt

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassade till elevers individuella behov. Av intervju med lärare och rektorn framgår att den överlämning som lärarna får inför att eleverna börjar i den särskilda undervisningsgruppen innefattar information om elevernas behov av anpassningar i undervisningen. Genom att sedan kontinuerligt följa upp elevernas kunskaper med olika test och uppgifter samt genom samtal med elever och vårdnadshavare får lärarna en god insikt i elevernas kunskaper och behov av anpassningar. Av intervju med lärarna framgår att de utgår från den insikten vid planering av undervisningen så att varje elev stimuleras och utmanas på en för eleven adekvat nivå. Lärarna arbetar förvisso i stor utsträckning med gemensamma genomgångar och arbetsområden men av intervjuer med lärare och elever framgår att de även anpassar nivå och arbetssätt för att

passa varje enskild elev. De använder exempelvis nivåanpassade läromedel och arbetsmaterial och det finns möjlighet för elever som snabbt blir klara att få ytterligare utmanande uppgifter. Lärarna anpassar även arbetsformer utifrån elevernas förutsättningar genom att till exempel låta elever arbeta enskilt eller gemensamt eller genom att anpassa mängden digitalt och muntligt stöd. Vidare framgår av lärarintervjun att det finns studiestöd och läxhjälp inplanerat i elevernas scheman, då lärarna också finns på plats. Dessa pass är obligatoriska och elever och lärare väljer vad eleverna ska arbeta med. Dessa pass bidrar till att lärarna kan anpassa tiden för olika uppgifter och moment utifrån varje enskild elev.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 3: Förhållningssätt i undervisningen

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

Granskningen visar att lärarna förmedlar höga förväntningar på eleverna. Av samtliga intervjuer framgår att det är undervisningen som står i fokus i den särskilda undervisningsgruppen. Lärarna beskriver att de förväntar sig av eleverna att hålla tider och ta ansvar för sitt skolarbete. De beskriver att rutiner och förväntningar på eleverna är ett sätt att göra eleverna självständiga och förbereda dem för gymnasiet. Även av elevintervjuer framgår att lärarna förmedlar höga förväntningar. Eleverna beskriver att lärarna pratar mycket om att eleverna ska få betyg och komma in på gymnasiet, att de är uppmuntrande och visar att de tror på eleverna. Samtidigt framgår att lärarna genom att anpassa undervisningen utifrån elevernas förutsättningar utmanar eleverna på en rimlig nivå.

Vidare visar granskningen att lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att lärarna planerar undervisningen så att eleverna får förutsättningar att lyckas. Det gör de genom att skapa en balans mellan utmaningar och tid för eleverna att träna på det de lärt sig och befästa kunskaper. Lärarna arbetar också för att stärka elevernas självförtroende genom att skapa delmål, genom att variera arbetsmetoder samt genom att ge eleverna uppmuntrande återkoppling. Lärare arbetar också på olika sätt för att eleverna ska bibehålla sin lust och motivation. Av intervjuer med lärare och elever samt av observationer framgår att lärarna på olika sätt kopplar undervisningens innehåll till elevernas intresse och erfarenheter. De använder sig av sin kunskap om eleverna och deras intresse i samtal men också vid val av ämnesinnehåll. Till exempel har lärarna låtit elever fördjupa sig inom områden som intresserar dem.

Reflektion och medvetenhet om det egna lärandet

Granskningen visar att undervisningen innehåller övningar som ger eleverna möjlighet att diskutera olika frågeställningar. Av intervju med lärare och rektorn framgår att eleverna ofta får diskutera olika frågor i undervisningen. Lärarna använder sig av olika strukturerade övningar som ger eleverna möjlighet att ta ställning i olika frågor, så som fyra-hörns-övningar. De pratar också med eleverna om att det inte alltid finns ett rätt och ett fel. Av observationer framgår också exempel på hur lärarna involverar eleverna i genomgångar, frågar efter deras uppfattningar och låter dem diskutera olika tänkbara svar.

Granskningen visar att lärarna ger eleverna stöd för att bli medvetna om sin kunskapsutveckling och sitt eget lärande. Av intervju med lärare och elever framgår att lärarna visar och jämför elevens resultat med tidigare resultat för att synliggöra elevens progression. Lärarna förklarar också för eleven hur hen har utvecklats, till exempel genom att beskriva att eleven utvecklat sin förmåga att avkoda en text. Av lärarintervjun framgår också att de diskuterar elevernas styrkor med eleven och även anpassar metoderna för hur eleverna ska visa sina kunskaper utifrån deras styrkor. Till exempel genom att låta elever som är verbalt starka redovisa muntligt.

Vidare visar granskningen att undervisningen möjliggör för eleverna att prova olika sätt för att lära och att lärarna pratar med eleverna om olika strategier för att lära. Av intervju med lärare, representanter för elevhälsan och elever framgår att lärarna ofta pratar med eleverna om hur de uppfattar att de lär sig bäst och anpassar undervisningen utifrån detta. Lärarna beskriver det som ett smörgåsbord av alternativ för att eleverna ska hitta det sätt som passar dem bäst.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Granskningen visar att eleverna ges viss möjlighet till inflytande men att det saknas systematik i arbetet. Av intervjuer med lärare, rektorn, representanter för elevhälsan och elever framgår att lärarna ger eleverna möjlighet att påverka undervisningens arbetssätt. Eleverna får till exempel välja mellan olika uppgifter och redovisningsformer, de kan välja om de vill arbeta digitalt eller analogt samt om de vill arbeta enskilt eller i par. Det framgår även exempel på att elever till viss del kan påverka innehållet utifrån intresse. Samtidigt beskriver lärarna och representanter för elevhälsan att innehållet till stor del är förbestämt och att det är mycket som lärarna ska hinna med. Detta bidrar till att elevernas möjlighet att påverka innehållet begränsas.

Av samtliga intervjuer framgår att det är en tillåtande miljö i den särskilda undervisningsgruppen och att eleverna kan lämna synpunkter spontant

både i enskilda samtal med läraren eller i grupp. Det framgår förvisso att det förekommer lektionsutvärderingar men det är främst genom samtal och frågor i stunden som lärarna bjuder in eleverna att uttrycka sina synpunkter. Det framgår att det saknas en systematik i arbetet med att fånga elevernas synpunkter och att elevernas synpunkter inte alltid efterfrågas och inte i alla ämnen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom delområdet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att samla in elevers synpunkter på undervisningens utformning och aktivt använda sig av dem i fortsatt planering.

Skolinspektionens granskning visar att eleverna till viss del ges möjlighet till inflytande men att arbetet inte är strukturerat. Förvisso visar granskningen att lärarna har god kännedom om elevernas förutsättningar och intressen och till viss del tar hänsyn till detta i undervisningen. Samtidigt framgår att det saknas strategier och metoder för hur lärarna ska stimulera alla elever att uttrycka sina synpunkter i alla ämnen samt hur de ska använda dessa i fortsatt planering.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna och rektorn diskuterar hur de kan utveckla arbetet med att samla in elevers synpunkter på undervisningen, utifrån elevernas förutsättningar, samt hur de kan använda dessa i fortsatt planering. Frågor som med fördel kan diskuteras är vad elevinflytande innebär och omfattar i den särskilda undervisningsgruppen, med vilka metoder lärarna kan samla in alla elevers synpunkter och hur det kan påverka undervisningens utformning. Utifrån diskussionen kan lärarna och rektorn ta fram gemensamma strategier och former för arbetet med att samla in elevernas synpunkter om undervisningens utformning och hur de kan använda dessa i fortsatt planering.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I handläggningen av ärendet har även Anna Sundman Marknäs deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-granskningar/undervisningens-kvalitet-i-sarskild-undervisningsgrupp/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen ska en kursplan gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Av 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Enligt 3 kap. 8 § skollagen får särskilt stöd ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det särskilda stödet för en elev i grundskolan ska vidare ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som

minst ska uppfyllas. Av 3 kap. 11 § skollagen framgår vidare att ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan får innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till, om det finns särskilda skäl.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i

behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Underlag för bedömning

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med sex elever som får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp samt tre lärare som undervisar i gruppen och två resurspersoner. Vidare har skolans specialpedagogiska personal och rektorn intervjuats. Härutöver har lektionsobservationer i samhällsorienterande ämne samt matematik genomförts under sammantaget 110 minuter.

Intervjuerna och lektionsobservationerna har sammanställts i en tjänsteanteckning som har kommunicerats med huvudmannen. Tjänsteanteckningen ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla skolenheter som ingått i kvalitetsgranskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under hösten 2024.

Bilaga 3: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Hagaskolans särskilda undervisningsgrupp den 18 januari 2024 och genomförde en digital intervju med rektorn den 19 januari 2024. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Anna Sundman Marknäs.

Hagaskolan som ligger i Vallentuna kommun är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 1-9. Vid granskningstillfället finns det totalt 31 elever som får delar av eller hela sin undervisning i särskild undervisningsgrupp, fördelat på 4 grupper, varav 12 elever i årskurserna 4-6 och 19 elever i årskurserna 7-9. I denna granskning besökte Skolinspektionen 7-9-grupperna. I de två grupperna i årskurs 7-9 undervisar tre lärare. Härtill bedriver även ämneslärare viss undervisning i gruppen men dessa lärare och den undervisning de bedriver omfattas inte av denna granskning.